Sekiz Yıllık İhtiyati Haciz Ölçülü mü?

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Anayasa Mahkemesi Birinci Bölüm	24.12.2025	Ret

ESAS NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/25236	Anayasa 35, İİK 257, 259, 264, 265, 3713 s.K. 20/A

ÖZET

Darbe girişimi zararı için açılan tazminat davasında 2017'den beri süren ihtiyati haciz; itiraz yolunun işlemesi, haczin dava değeriyle sınırlanması, davanın karmaşıklığı ve süren ceza yargılamaları gözetilerek ölçülü bulundu, mülkiyet hakkı ihlal edilmedi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/uzun-sureli-ihtiyati-haciz-mulkiyet-aym-2023-25236/ →

Karar metni

Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası sisteminde yayımlandığı hâliyle aktarılmıştır. Heyet, raportör ve vekil adları derlemeye alınmamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

(Başvuru Numarası: 2023/25236)

Karar Tarihi: 24/12/2025

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurular, haksız fiilden kaynaklanan tazminat davalarında ihtiyati haciz kararı verilmesi ve ihtiyati haczin uzun süredir devam etmesi nedenleriyle mülkiyet hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurucular muhtelif tarihlerde bireysel başvuruda bulunmuştur. Komisyon, başvurucuların adli yardım talebinin kabulü ile 2023/103850 numaralı başvuru haricindeki başvurularda adil

yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma hakkının başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna, mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına yönelik başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Bakanlık görüşü başvuruculara tebliğ edilmiştir. Başvurucular, Bakanlığın görüşüne karşı bireysel başvuru formundaki beyanlarını yinelemişlerdir.

4. Başvuruculara ait 2023/93447, 2023/95580, 2023/98708, 2023/99386, 2023/99402, 2023/99416, 2023/99264, 2023/99337, 2023/99579, 2023/100010, 2023/101589, 2023/103042, 2023/103850, 2023/104260, 2023/104270, 2023/105728 başvuru numaralı bireysel başvuru dosyalarının konu yönünden hukuki irtibat nedeniyle 2023/25236 başvuru numaralı dosya ile birleştirilmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

A. FETÖ/PDY Yapılanmasına ve Darbe Girişimine İlişkin Genel Bilgiler

6. Fetullahçı Terör Örgütü / Paralel Devlet Yapılanmasına (PDY/FETÖ) ve darbe girişimine ilişkin genel bilgiler için bkz. [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-36; FETÖ/PDY'nin mali yapılanmasına ilişkin genel bilgiler için bkz. [2. B.], B. No: 2015/17763, 24/5/2018, § 15.

B. Bireysel Başvurudan Önceki Süreç

7. Başvurucular hakkında 15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ/PDY tarafından gerçekleştirilen darbe girişimine Akıncı Üssü'nden fiilî olarak katıldıkları ve darbe girişimine ilişkin eylemleri organize ettikleri iddiasıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturmalar başlatılmıştır. 3/3/2017 tarihli iddianamelerin kabulü ile başvurucular hakkında kamuoyunda Akıncı Üssü Davası ve Genelkurmay Çatı Davası olarak bilinen davalarda anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, Türkiye Büyük Millet Meclisini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, silahlı terör örgütü kurma veya yönetme, Cumhurbaşkanı'na suikast, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, askerî komutanlıkların gasbedilmesi, bir suçu gizlemek veya başka bir suçun delillerini gizlemek ya da yakalanmamak amacıyla öldürme ve öldürmeye teşebbüs etme, kamu görevi nedeniyle bir suçu veya bir suç delilini gizlemek ya da yakalanmamak amacıyla öldürme, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'a muhalefet suçlarından cezalandırılması istemiyle kamu davaları açılmıştır.

8. Anılan yargılamalardan kamuoyunda "Genelkurmay çatı davası" olarak bilinen dava; 481 katılan, 224 sanık hakkında Ankara 17. Ağır Ceza Mahkemesinde E.2017/109 sayılı dosyada görülmeye başlanmıştır. Söz konusu yargılama 238 celse sürmüş ve 20/6/2019 tarihinde bazı sanıkların anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme, Cumhurbaşkanı'na suikast, kasten öldürme, kasten öldürmeye teşebbüs, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma ve diğer atılı suçlarından

mahkûmiyetlerine ve tutukluluk hâllerinin devamına karar verilmiştir. Hüküm temyiz incelemesi neticesinde 17/7/2024 tarihinde bazı sanıklar yönünden bozulmuştur. Bozma kararı sonrası 2024/167 Esas numarası alan dosyada yargılama 80 celsedir devam etmektedir.

9. Kamuoyunda "Akıncı Üssü davası" olarak bilinen diğer dava ise 458 katılan, 950 müşteki ve 475 sanık hakkında Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesinde E.2017/43 sayılı dosyada görülmeye başlanmıştır. Söz konusu yargılama 516 celse sürmüş ve 20/11/2020 tarihinde bazı sanıklar hakkında anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme, Cumhurbaşkanı'na suikast, kasten öldürme, kasten öldürmeye teşebbüs, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma ve diğer atılı suçlarından mahkûmiyetlerine ve tutukluluk hâllerinin devamına karar verilmiştir. Hüküm temyiz incelemesi neticesinde bazı sanıklar yönünden bozulmuştur. Bozma kararı sonrası E.2024/24 numarası ile yargılamaya devam edilen dosyada bazı sanıklar hakkında karar verilmiştir. Diğer bazı sanıklar hakkında ise tefrik edilen E.2024/73 sayılı dava dosyası 36 celse devam ettikten sonra 8/1/2025 tarihinde karara bağlanmıştır. Yine bazı sanıklar yönünden tefrik edilerek E.2024/226 sayısına kaydedildiği anlaşılan dava dosyasında ise yargılamanın devam ettiği görülmektedir. Yargılaması tamamlanan sanıkların bazıları yönünden verilen hükümler de kanun yolu incelemesinde olup henüz kesinleşmemiştir.

C. Bireysel Başvuruya Konu Süreç

10. Millî Savunma Bakanlığı (MSB) başvuruculların da aralarında bulunduğu 500 kişiye karşı 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirdikleri darbe girişimi sırasında neden oldukları, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla (Mürted Hava Meydan Komutanlığına ilişkin) meydana gelen 3.729.548,33 TL ve 211.020,26 Amerikan doları (ödeme tarihindeki TL karşılığı) maddi zararın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tazmin edilmesi için Ankara 26. Asliye Hukuk Mahkemesinde (Mahkeme) 7/12/2017 tarihinde dava açmıştır. MSB, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 257. ve devamı maddeleri gereğince davalıların mal varlığı değerleri üzerine teminatsız ihtiyati haciz konulmasını talep etmiştir.

11. Dava dilekçesinde haksız eylem nedeniyle zarar oluştuğu, tespit edilecek zarara yönelik fazlaya ilişkin hakların saklı tutulduğu ifade edilmiştir. MSB ayrıca başvurucular ve dava dilekçesinde belirtilen diğer davalılar adına kayıtlı taşınır, taşınmaz mallar, kara, hava ve deniz taşıtları ile üçüncü kişilerdeki hak ve alacakları ile varsa emekli ikramiyeleri ve şirket hisseleri üzerine 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 20/A maddesi gereğince konulan tedbir kararının devamı niteliğinde teminatsız olarak ihtiyati haciz şerhi konulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

12. Mahkeme 8/12/2017 tarihli ara kararı ile ihtiyati haciz talebinin teminatsız olarak kabulü ile davalıların menkul, gayrimenkul ve üçüncü kişilerdeki hak ve alacakları üzerine 2004 sayılı Kanun'un 257. ve 264. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca ihtiyati haciz şerhi konulmasına karar vermiştir. Ayrıca Mahkeme aynı ara kararıyla davalılar hakkında yürütülen soruşturma ve kovuşturma süresince 3713 sayılı Kanun'un 20/A maddesi uyarınca davalılara ait taşınmazlara, kara, deniz ya da hava ulaşım araçlarına, yardımlaşma kurum ve sandıklarından olan alacaklarına

konulan tedbir kararının devamı niteliğinde teminatsız olarak ihtiyati haciz şerhi konulmasına karar vermiştir.

13. Mahkemece verilen ihtiyati haciz kararı doğrultusunda Ankara 7. İcra Dairesinin E.2017/22508 sayılı dosyası ile icra takibi başlatılmış ve davalıların tüm mal varlığına, Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) birikimlerine, üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklarına haciz konulmuştur.

14. İhtiyati haciz kararına itiraz edilmiş ise de Mahkeme 6/9/2019 tarihinde davalıların ihtiyati haciz kararına itirazlarının reddine karar vermiştir.

15. Mahkeme 4/5/2020 tarihli ara kararı ile, daha önce verilmiş olan ihtiyati haciz kararının dava değeri olan 3.729.548,33 TL ve 211.020,26 Amerikan doları ile sınırlandırılmasına karar vermiştir. Kararda ayrıca davalıların kentsel dönüşüme girebilecek veya kat karşılığı inşaat sözleşmesi yapılan taşınmazlarda payları olması ve bu durumun kanıtlanması hâlinde ihtiyati haciz şerhinin yeni yapılacak binadaki mülkiyete konu paylar üzerine aktarılmasına karar vermiştir.

16. Başvuruculardan bir kısmının içinde bulunduğu davalılar 4/5/2020 tarihli ara kararına itiraz etmiş, itirazlar reddedilmiştir. İtirazın reddi kararlarına karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuş ise de Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesi (Daire) 4/7/2023 tarihli kararı ile eksiklik nedeniyle dosyanın geri çevrilmesine karar vermiştir.

17. Mahkeme 18/3/2021 tarihli celsede vermiş olduğu ara kararı ile Kahramankazan Asliye Hukuk Mahkemesine talimat yazılarak refakate alınacak bilirkişiler ile dava dilekçesinde belirtilen zarar-ziyanlar incelenerek gerçek zarar miktarının bir rapor ile tespitinin istenmesine karar vermiştir.

18. Mahkeme 6/10/2022 tarihli celsede vermiş olduğu ara kararı ile Mahkemeye sunulan bilirkişi raporuna karşı tarafların itirazlarının cevaplandırılması, olaydan dolayı dava tarihindeki zarar miktarının belirlenmesi ve rapor alınması için Kahramankazan Asliye Hukuk Mahkemesine yeniden talimat yazılmasına, heyete mali müşavir bilirkişi eklenmesine karar vermiştir.

D. Bireysel Başvurudan Sonraki Süreç

19. Mahkeme 18/1/2024 tarihli ara kararı ile kaçak durumda bulunan ve kendilerine ilanen tebligat yapılan davalılar dışında haklarında ihtiyati haciz kararı devam eden tüm davalılar açısından 4/5/2020 tarihli ihtiyati haciz kararının dava değeri olan 3.729.548,33 TL ve 211.020,26 Amerikan doları tutarla sınırlı olarak davalıların adlarına kayıtlı taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile banka hesapları açısından devamına karar vermiştir. Bununla birlikte davalıların OYAK birikimleri, emekli ikramiyeleri, maaş ve ücret alacakları ile üçüncü kişiler nezdindeki alacakları üzerindeki ihtiyati haczin kaldırılmasına karar vermiştir.

20. Ayrıca anılan celsede, ek bilirkişi raporuna karşı tarafların itirazlarının cevaplandırılması ve davacının Amerikan doları ile ödeme yaptığı ve zarar gördüğü itirazı karşısında, davacının talep edebileceği miktarın Amerikan doları ve TL cinsinden ayrı ayrı hesaplanarak rapor alınması için dosyanın yeniden bilirkişilere gönderilmesine karar verilmiştir.

21. Başvuruculardan da içinde bulunduğu davalıların bir kısmı 18/1/2024 tarihli ara kararına itiraz etmiş, itirazları reddedilmiştir. İtirazın reddi kararının kaldırılması talebini inceleyen Daire 25/9/2024

tarihli kararında, Mahkemece verilen ihtiyati haciz kararının infaz edildiği ve icra aşamasına geçildiği, buna göre ihtiyati haciz kararı infaz edilip icra takibi yapıldığına ve icra takibi aşamasına geçildiğine göre ihtiyati haciz kararına yönelik talep ve itirazları incelemeye görevli mahkemenin İcra Mahkemeleri olduğunu belirtmiştir. Daire, Mahkemece davalıların talep ve itirazlarının eldeki dosya kapsamında değerlendirilemeyeceği, bu talep ve itirazları inceleme görevinin İcra Mahkemelerinin görev alanında kaldığı gerekçesiyle Mahkemenin 18/1/2024 tarihli ara kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

22. Mahkeme 27/2/2025 tarihli celsede vermiş olduğu ara kararı ile bilirkişi ek raporunun ve Daire kararının davacı tarafından masrafları yatırıldığında taraflara tebliğine ve raporun tebliğinden itibaren beyanda bulunmaları için taraflara 2 hafta süre verilmesine karar vermiştir.

23. Mahkemenin 23/10/2025 tarihli celsede, davalılar hakkında verilen ceza mahkemeleri kararlarının kesinleşmesinin beklenmesine ve duruşmanın 22/9/2026 tarihine bırakılmasına karar verdiği anlaşılmıştır.

24. Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinde yapılan inceleme neticesinde başvuruculardan da içinde bulunduğu bir kısım davalılar adına vekillerinin Ankara 7. İcra Müdürlüğünden, alacaklının yasal sürede esas takibe geçmemesi nedeniyle, araçlar, menkul ve gayrimenkuller ile banka hesapları, üçüncü şahıslardaki hak ve alacaklar, OYAK alacakları ve emekli ikramiyeleri üzerine konulan tüm hacizlerin kaldırılmasını talep ettiği anlaşılmıştır. İcra Müdürlüğünün bu talebi reddetmesi üzerine 3/10/2025 tarihinde Ankara 22. İcra Hukuk Mahkemesinde İcra Müdürlüğü işleminin şikâyet edildiği ve ihtiyati haczin kaldırılması için dava açıldığı görülmüştür. Bireysel başvuru inceleme tarihi itibarıyla açılan dava devam etmekte olup henüz sonuçlanmamıştır.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. İlgili Mevzuat

25. 2004 sayılı Kanun'un 257. maddesinin ilgili kısmı şöyledir: "Rehinle temin edilmemiş ve vadesi gelmiş bir para borcunun alacaklısı, borçlunun yedinde veya üçüncü şahısta olan taşınır ve taşınmaz mallarını ve alacaklariyle diğer haklarını ihtiyaten haczettirebilir. ..."

26. 2004 sayılı Kanun'un 258. maddesi şöyledir: "İhtiyati hacze 50 nci maddeye göre yetkili mahkeme tarafından karar verilir. Alacaklı alacağı ve icabında haciz sebepleri hakkında mahkemeye kanaat getirecek deliller göstermeğe mecburdur. Mahkeme iki tarafı dinleyip dinlememekte serbesttir. (Ek fıkra:17/7/2003 – 4949/60 md.; Değişik: 2/3/2005-5311/16 md.) İhtiyatî haciz talebinin reddi halinde alacaklı istinaf yoluna başvurabilir. Bölge adliye mahkemesi bu başvuruyu öncelikle inceler ve verdiği karar kesindir."

27. 2004 sayılı Kanun'un 259. maddesi şöyledir: "İhtiyati haciz istiyen alacaklı hacizde haksız çıktığı taktirde borçlunun ve üçüncü şahsın bu yüzden uğrayacakları bütün zararlardan mesul ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 96 ncı maddesinde yazılı teminatı vermeğe mecburdur. Ancak alacak bir ilama müstenid ise teminat aranmaz. Alacak ilam mahiyetinde bir vesikaya

müstenid ise mahkeme teminata lüzum olup olmadığını takdir eder. Tazminat davası ihtiyati haczi koyan mahkemede dahi görülür."

28. 2004 sayılı Kanun'un 261. maddesi şöyledir: "Alacaklı, ihtiyati haciz kararının verildiği tarihten itibaren on gün içinde kararı veren mahkemenin yargı çevresindeki icra dairesinden kararın infazını istemeye mecburdur. Aksi halde ihtiyati haciz kararı kendiliğinden kalkar. İhtiyati haciz kararları, 79 dan 99 uncuya kadar olan maddelerdeki haczin ne suretle yapılacağına dair hükümlere göre icra edilir. (Ek son fıkra: 17/7/2003-4949/61 md.) İhtiyati haczin infazı ile ilgili şikayetler infazı yapan icra dairesinin bağlı olduğu icra mahkemesine yapılır."

29. 2004 sayılı Kanun'un 264. maddesi şöyledir: "Dava açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı; haczin tatbikinden, haciz gıyabında yapılmışsa haciz tutanağının kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde ya takip talebinde (Haciz veya iflas) bulunmaya veya dava açmaya mecburdur. İcra takibinde, borçlu ödeme emrine itiraz ederse bu itiraz hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde icra mahkemesinden itirazın kaldırılmasını istemeye veya mahkemede dava açmaya mecburdur. İcra mahkemesi, itirazın kaldırılması talebini reddederse alacaklının kararın tefhim veya tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde dava açması lazımdır. (Değişik üçüncü fıkra: 17/7/2003-4949/62 md.) İhtiyatî haciz, alacak davasının mahkemede görüldüğü sırada konulmuş veya alacaklı birinci fıkraya göre mahkemede dava açmış ise, esas hakkında verilecek hükmün mahkemece tebliğinden itibaren bir ay içinde alacaklı takip talebinde bulunmaya mecburdur. Alacaklı bu müddetleri geçirir veya davasından yahut takip talebinden vazgeçerse veya takip talebi kanuni müddetlerin geçmesiyle düşerse veya dava dosyası muameleden kaldırılıp da bir ay içinde dava yenilenmezse veya davasında haksız çıkarsa ihtiyati haciz hükümsüz kalır ve alakadarlar isterse lazım gelenlere bildirilir. Borçlu müddeti içinde ödeme emrine itiraz etmez veya itirazı icra mahkemesince kesin olarak kaldırılır veya mahkemece iptal edilirse, ihtiyati haciz kendiliğinden icrai hacze inkılabeder."

30. 2004 sayılı Kanun'un 265. maddesi şöyledir: "Borçlu kendisi dinlenmeden verilen ihtiyatî haczin dayandığı sebeplere, mahkemenin yetkisine ve teminata karşı; huzuriyle yapılan hacizlerde haczin tatbiki, aksi hâlde haciz tutanağının kendisine tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde mahkemeye müracaatla itiraz edebilir. (Ek ikinci fıkra: 17/7/2003-4949/63 md.) Menfaati ihlâl edilen üçüncü kişiler de ihtiyatî haczi öğrendiği tarihten itibaren yedi gün içinde ihtiyatî haczin dayandığı sebeplere veya teminata itiraz edebilir. Mahkeme, gösterilen sebeplere hasren tetkikat yaparak itirazı kabul veya reddeder. İtiraz eden, dilekçesine istinat ettiği bütün belgeleri bağlamaya mecburdur. Mahkeme, itiraz üzerine iki tarafı davet edip gelenleri dinledikten sonra, itirazı varit görürse kararını değiştirebilir veya kaldırabilir. Şu kadar ki, iki taraf da gelmezse evrak üzerinde inceleme yapılarak karar verilir. (Ek fıkra: 17/7/2003-4949/63 md.; Değişik:2/3/2005-5311/17 md.) İtiraz üzerine verilen karara karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi bu başvuruyu öncelikle inceler ve verdiği karar kesindir. İstinaf yoluna başvuru, ihtiyatî haciz kararının icrasını durdurmaz."

31. 2004 sayılı Kanun'un 266. maddesi şöyledir: "Borçlu, para veya mahkemece kabul edilecek rehin veya esham yahut tahvilat depo etmek veya taşınmaz rehin yahut muteber bir banka kefaleti

göstermek şartı ile ihtiyati haczin kaldırılmasını mahkemeden istiyebilir. Takibe başlandıktan sonra bu yetki, icra mahkemesine geçer."

32. 3713 sayılı Kanun'un 20/A maddesi şöyledir: "Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ve bu Kanun kapsamına giren suçlar nedeniyle gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarının uğradığı zararların tazmini amacıyla, soruşturma aşamasında Cumhuriyet savcısının talebi üzerine sulh ceza hâkimi, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından, şüpheli veya sanıklara ait taşınmazların veya kara, deniz ya da hava ulaşım araçlarının devir ve temlikini veya bunlarla ilgili hak tesisini önlemek ya da tasarruf yetkisini kısıtlamak için şerh düşülmesine ve bu kişilerin yardımlaşma kurum ve sandıklarından olan alacaklarına tedbir konulmasına karar verilebilir. Taşınmazlarla ilgili karar tapu kütüğüne; kara, deniz ve hava ulaşım araçlarıyla ilgili karar ise bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle icra olunur. Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kesinleşmesi halinde veya şerhin konulduğu tarihten itibaren iki yıl içinde, şerhin devamı yönünde hukuk mahkemesinden verilmiş ihtiyati haciz veya ihtiyati tedbir kararı ibraz edilmediği takdirde şerh kendiliğinden terkin edilir. (Ek fıkra: 5/6/2017-KHK-691/7 md.; Aynen kabul: 31/1/2018-7069/7 md.) Birinci fıkra kapsamına giren suçlar nedeniyle gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarının uğradığı zararların tazmini amacıyla açılan davalarda; davalının adres kayıt sisteminde adresinin bulunmaması veya bulunup da tebligata elverişli olmaması halinde, mahkemece, dava dilekçesinin özeti tirajı ellibinin üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden biri vasıtasıyla ilan edilir. (...) (Ek fıkra: 5/6/2017-KHK-691/7 md.; Aynen kabul: 31/1/2018-7069/7 md.) Birinci fıkra kapsamında açılan davaların kısmen veya tamamen reddi halinde, davacı aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmolunur. Ancak belirlenen ücret dava değerini geçemez."

2. Yargı Kararları

33. Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 10/10/2024 tarihli ve E.2024/1943, K.2024/8441 sayılı kararında; genel mahkemede görülen dava sırasında ara kararla verilen ihtiyati haciz kararının gerçekte ihtiyati tedbir niteliğinde olduğu, şikâyet tarihi itibarıyla herhangi bir icra takibinin henüz başlatılmadığı ve yalnızca ihtiyati tedbir mahiyetindeki ihtiyati haciz kararının infaz edildiği hâllerde, infaza ilişkin şikâyetleri inceleme görevinin kararı veren mahkemeye ait olduğu belirtilmiştir. (Kararın ilgili bölümü Anayasa Mahkemesi kararında aynen aktarılmıştır; derlemede özetlenmiştir.)

34. Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin 28/5/2013 tarihli ve E.2013/17104, K.2013/9970 sayılı kararında; ihtiyati haciz kararı infaz edilip icra takibi yapıldığına, icra takibi aşamasına geçildiğine göre ihtiyati haciz kararına yönelik itirazın İcra Mahkemesince incelenmek üzere görevsizlik kararı verilmesi gerekirken mahkemece işin esasına girilerek karar verilmesinin hatalı olduğu belirtilmiştir. (Derlemede özetlenmiştir.)

35. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesinin 24/2/2020 tarihli ve E.2020/275, K.2020/327 sayılı kararında; haksız fiilden kaynaklanan zararın tahsili istemiyle açılan davada, Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin istikrar kazanmış içtihatlarına göre zararın haksız eylemden kaynaklandığı hâllerde tazminatın haksız eylemin gerçekleştiği tarihte muaccel hâle geldiği,

davalılar hakkındaki ceza dosyasının kapsamı, kesinleşmemiş olsa da bir kısım eylemlerden mahkûmiyete karar verilmiş olması ve diğer deliller nazara alındığında ihtiyati haciz konulmasında isabetsizlik bulunmadığı; ancak ihtiyati haczin dava konusu alacak tutarı ile sınırlı olarak verilmesi gerektiği ve 3713 sayılı Kanun'un 20/A maddesine dayalı talep yönünden anılan madde koşullarının HMK'nın 389 ve devamı maddeleri de dikkate alınarak araştırılması gerektiği belirtilmiştir. (Derlemede özetlenmiştir.)

36. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesinin 26/2/2025 tarihli ve E.2024/1416, K.2024/1960 sayılı kararında; ihtiyati haciz kararının infaz edildiği ve icra aşamasına geçildiği anlaşıldığından ihtiyati haciz kararına yönelik talep ve itirazları incelemeye görevli mahkemenin İcra Mahkemesi olduğu belirtilerek ilk derece mahkemesinin 18/01/2024 tarihli ara kararı kaldırılmıştır. (Derlemede özetlenmiştir.)

B. Uluslararası Hukuk

37. İlgili uluslararası hukuk için bkz. [GK], B. No: 2014/17196, 25/10/2018, §§ 23-39.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

38. Anayasa Mahkemesinin 24/12/2025 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucuların İddiaları ve Bakanlık Görüşü

39. Başvurucular, haksız fiilden kaynaklanan tazminat davalarında ihtiyati haciz kararı verilmesi ve ihtiyati haczin uzun süredir devam etmesi nedenleriyle mülkiyet hakkının, kesinleşmiş bir ceza mahkûmiyeti olmamasına rağmen tazminata konu fiillerden sorumlu tutulmaları nedeniyle masumiyet karinesinin, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

40. Bakanlık görüşünde, yargılamanın devam etmesi sebebiyle verilen ihtiyati haciz kararının maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmediği ifade edilmiştir. 2004 sayılı Kanun'un 259. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, ihtiyati haciz isteyen alacaklının hacizde haksız çıkması durumunda borçlunun ve üçüncü kişilerin haciz sebebiyle uğradıkları zararlardan sorumluluğunun düzenlendiği, başvuruculara bahsedilen düzenleme uyarınca alacaklıya karşı tazminat davası açmaksızın bireysel başvuruda bulunduğu belirtilmiştir. Ayrıca mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanağının bulunduğu, meşru ve ölçülü olduğu ifade edilmiş; yapılacak incelemede Anayasa Mahkemesi içtihadı ve somut olayın kendine özgü koşullarının dikkate alınması gerektiği vurgulanmıştır.

B. Değerlendirme

1. Mülkiyet Hakkının İhlal Edildiği İddiası

41. Anayasa'nın "Mülkiyet hakkı" başlıklı 35. maddesi şöyledir: "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

42. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder. Başvurucular başvuru formunda ihtiyati haciz kararları verilmiş olmasının bir sonucu olarak masumiyet karinesinin de ihlal edildiğini ileri sürmekte ise de şikâyetlerin özü itibarıyla ihtiyati haciz kararına bağlı olarak ileri sürüldüğü ve mülkiyet hakkına ilişkin olduğu anlaşıldığından tüm şikâyetlerinin mülkiyet hakkı kapsamında incelenmesi uygun görülmüştür.

43. Mahkemece ilk olarak 8/12/2017 tarihinde ihtiyati haciz kararı verildiği anlaşılmaktadır. Bu aşamadan sonra Mahkeme 4/5/2020 tarihli ara kararı ile, ihtiyati haczin kapsamını daraltmış ve tedbiri dava değeri ile sınırlandırmıştır. 2023 yılında yapılan bireysel başvurulardan sonra ise Mahkemenin, 18/1/2024 tarihli ara karar ile, kaçak durumda bulunan ve kendilerine ilanen tebligat yapılan davalılar dışında haklarında ihtiyati haciz kararı bulunan tüm davalılar yönünden tedbirin dava değeri ile sınırlı olarak taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile banka hesapları üzerinden devamına; OYAK birikimleri, emekli ikramiyeleri, maaş ve ücret alacakları ile üçüncü kişiler nezdindeki alacaklar yönünden tedbirin kaldırılmasına karar verdiği anlaşılmaktadır.

44. Anılan karara itirazın reddini inceleyen Daire 25/9/2024 tarihinde, ihtiyati haciz kararı infaz edilerek icra takibi aşamasına geçildiğinin anlaşılmasına göre ihtiyati haciz kararına yönelik talep ve itirazları inceleme görevinin icra mahkemelerinde olduğunu belirterek Mahkemenin 18/1/2024 tarihli ara kararını kaldırmıştır. Nihai olarak, alacaklının yasal sürede esas takibe geçmediği iddiasıyla, ihtiyati hacizlerin kaldırılması talep edilmiş olup Ankara 22. İcra Hukuk Mahkemesi nezdinde süreç devam etmektedir. Bu kapsamda 2023 yılında yapıldığı anlaşılan bireysel başvurularda başvuru formlarındaki iddialar da dikkate alınarak incelemenin ihtiyati haczin etkileri, boyutu ve süresi ile bağlantılı olarak yapılması uygun görülmüştür.

i. Kabul Edilebilirlik Yönünden

45. Anayasa Mahkemesinin B. No: 2014/17196 sayılı [GK] kararında 2004 sayılı Kanun'un 259. maddesinde öngörülen tazminat davası yolunun ihtiyati haczin uzun sürmesi şikâyetleri yönünden etkili ve objektif olarak sonuç alınabilecek bir başvuru yolu olup olmadığı incelenmiştir. Kararda, anılan yolun yalnızca yargılama sonunda lehine tedbir konulan tarafın haksız çıkması durumunda açılabilecek bir başvuru yolu olduğundan somut olayda ihlalin sonuçlarını giderici ve etkili bir yol olarak görülmediği ifade edilmiştir. Gerek yargılamanın devam ediyor olması gerekse de bireysel başvurunun ikincil doğası gereği ihtiyati tedbir uygulanmasının haklı veya adil olup olmadığının yargılamanın sonucu ile ilgili olduğu değerlendirilebilir ise de ihtiyati tedbirin uzun bir süre devam ediyor olmasının mülkiyet hakkının ihlaline yol açtığı yönündeki iddianın yargılamanın sonucuna bağlı bir iddia niteliği taşımadığı açıklanmıştır. Dolayısıyla başvurucunun belirtilen şikâyeti yönünden etkili bir başvuru yolunun mevcut olmadığı sonucuna varılarak mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmiştir (B. No: 2014/17196, §§ 58-63).

46. Somut başvuruda da anılan karardan ayrılmayı gerektiren bir durum olmadığı değerlendirilmiştir. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

ii. Esas Yönünden

47. Anayasa'nın 35. maddesi şöyledir: "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

48. Anayasa'nın 5. maddesinin ilgili kısmı şöyledir: "Devletin temel amaç ve görevleri, ... Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."

49. Başvuruya konu ihtiyati haciz konulan taşınır ve taşınmaz malların başvurucular yönünden ekonomik değer ifade ettiği ve mülk teşkil ettiği hususu tartışmasızdır. Yine ihtiyati hacizin uzun süre devam etmesinin başvurucuların mülkten yararlanma ve tasarruf etme yetkileri yönünden olumsuz etkilerinin olabileceği açıktır.

(1) Genel İlkeler

50. Anayasa'nın 35. maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkının gerçekten ve etkili bir şekilde korunabilmesi yalnızca devletin müdahaleden kaçınmasına bağlı değildir. Anayasa'nın 5. ve 35. maddeleri uyarınca devletin mülkiyet hakkının korunmasına ilişkin pozitif yükümlülükleri de bulunmaktadır. Bu pozitif yükümlülükler kimi durumlarda özel kişiler arasındaki uyuşmazlıklar da dâhil olmak üzere mülkiyet hakkının korunması için belirli tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir ([1. B.], B. No: 2013/7842, 17/2/2016, §§ 39-41; [2. B.], B. No: 2014/8649, 15/2/2017, § 44).

51. Ancak hemen belirtmek gerekir ki bazı durumlarda devletin pozitif ve negatif yükümlülüklerinin birbirinden ayrılması da mümkün olamamaktadır. Üstelik devletin ister pozitif isterse de negatif yükümlülükleri söz konusu olsun, uygulanacak ilkeler de çoğunlukla önemli ölçüde benzeşmektedir (B. No: 2014/17196, § 70).

52. Anayasa Mahkemesi, muhtemel bir alacağın güvence altına alınarak etkisizleşmesinin önüne geçilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan tedbirlerin alınması ve bu tedbirler kapsamında kamu makamlarının mülk üzerinde belirli bir süreyle hukuki tasarruflarda bulunmanın sınırlandırılması bakımından geniş bir takdir yetkisi bulunduğunu kabul etmiştir. Ancak devletin mülkiyet hakkına ilişkin pozitif yükümlülükleri çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda söz konusu tedbirlerin uygulanmasının mülk sahibine kaçınılmaz olandan aşırı bir külfet de yüklememesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu doğrultuda hukuki ilişkinin diğer tarafının haklarını korumak için tedbiri uygulayan kamu makamlarının söz konusu tedbirin başvurucunun mülkiyet hakkına etkilerini de gözetmesi ve ölçüsüz bir müdahaleye yol açmaması gerekmektedir (B. No: 2014/17196, § 79).

53. Buna göre mülkiyet hakkını sınırlandıran bir tedbirin ölçülü olabilmesi için ise gerek kapsamı gerekse de süresi itibarıyla orantılı olarak uygulanması gerekmektedir. Mülkiyet hakkına müdahale teşkil eden tedbirlerin uygulanması ve bu tedbirlerin belirli bir süre de devam etmesi ancak bireye şahsi olarak aşırı bir külfet yüklemediği takdirde ölçülü görülebilir. Diğer bir deyişle mülkiyet

hakkına müdahale teşkil eden tedbirlerin söz konusu olduğu durumlarda tedbiri uygulayan kamu makamlarının ivedi olarak ve özenli bir biçimde davranma yükümlülükleri bulunmaktadır. Aksi hâlde yani tedbirin makul olmayan bir süre devam etmesi, mülkiyet hakkının tanıdığı yetkilerin kullanılmasının belirsiz olacak şekilde ötelenmesi suretiyle mülk sahibine orantısız bir külfet yüklemiş olur (B. No: 2014/17196, §§ 73-80).

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

54. Somut olay bağlamında öncelikle ihtiyati hacze karşı iddia ve savunmalarını etkin bir biçimde ortaya koyabilme olanağının başvuruculara tanınıp tanınmadığı değerlendirilmelidir. 2004 sayılı Kanun'un 265. maddesinde borçlunun kendisi dinlenmeden verilen ihtiyati haczin dayandığı sebeplere, mahkemenin yetkisine ve teminata karşı; huzurda yapılan hacizlerde haczin tatbiki, aksi hâlde haciz tutanağının kendisine tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde mahkemeye müracaatla itiraz edebileceği; ayrıca maddenin devamında mahkemenin itiraz üzerine vermiş olduğu karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulabileceği düzenlenmiştir. Bu bağlamda ihtiyati hacze karşı iddia ve savunmaların etkin bir biçimde ortaya konulabilmesi için oluşturulan yolun belirli, öngörülebilir ve işler olduğu, başvuruculaların etkin bir biçimde itiraz edebilme olanaklarına sahip oldukları görülmüştür (bkz. §30).

55. Bu kapsamda başvuruculaların, Mahkemece ihtiyati hacze ilişkin ara kararlara itiraz ettikleri, bu itirazlar doğrultusunda ihtiyati haczin dava konusu miktar ile sınırlandırıldığı anlaşılmıştır. Yine ihtiyati hacze ilişkin ara kararlara itiraz üzerine Mahkemece verilen karara karşı başvuruculardan bir kısmının istinaf kanun yoluna başvurdukları görülmüştür (bkz. §§14-16).

56. Kamu makamlarının takdir yetkisinin sınırlarının belli ölçütler çerçevesinde ele alınması gerekir. Bu kapsamda teminat altına alınmak istenen dava konusu alacağın niteliği, alacaklının haklılığını ortaya koyacak delillerin kapsamı, dava konusu alacak tutarına göre ihtiyati haciz uygulanan mal varlığının miktarı, ihtiyati haczin boyutu, uygulandığı süre, hukuk davasıyla yürütülen ceza yargılamaları ve bu kapsamda verilecek ceza mahkemesi kararlarının niteliği ve hukuk davasına etkisi gibi unsurların da dikkate alınması gerekmektedir.

57. Öncelikle tazminat davasındaki alacağın teminat altına alınması için borçlulara ait mal varlığına haciz konulması bakımından kamu makamlarının belirli bir takdir yetkisinin olduğu kabul edilmelidir. Kuşkusuz alacağın teminat altına alınması için borçlunun mal varlığı üzerinde ihtiyati haciz uygulanması ve tasarruf yetkisinin kısmen sınırlandırılması gerekebilir. Somut başvuruda darbe girişimi sırasında verilen zararlar sebebiyle açılan tazminat davasında başvuruculara mal varlığı üzerinde önce 8/12/2017 tarihli ara kararı ile teminatsız şekilde ihtiyati haciz konulmasına karar verilmiştir. Mahkeme 4/5/2020 tarihli ara kararı ile, daha önce verilmiş olan ihtiyati haciz kararının dava değeri olan 3.729.548,33 TL ve 211.020,26 Amerikan doları ile sınırlandırılmasına karar vermiştir. Bireysel başvuru inceleme tarihi itibarıyla ihtiyati haciz kararının çeşitli değişikliklerle 8 yılı aşkın süredir uygulanmaya devam ettiği anlaşılmaktadır (bkz. § 13).

58. Öte yandan başvuruculara da dâhil olduğu davalılar aleyhine açılan ceza yargılamalarının devam ettiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda ceza yargılamalarının çok sayıda sanık hakkında anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme, silahlı terör örgütüne üye olma ve diğer atılı

suçlardan yürütüldüğü, suça konu olaylarda çok sayıda kişinin vefat ettiği, yüzlerce kişinin katılan sıfatıyla yargılamalarda yer aldığı, suça konu olayların arka plan bilgisinin oldukça karmaşık olduğu, bağlayıcı olmasa dahi anılan yargılamalarda yapılacak tespit ve değerlendirmelerin tazminat davası açısından belirleyici unsurlar taşıdığı anlaşılmaktadır (bkz. §§ 7, 9).

59. Anayasa Mahkemesinin ihtiyati haciz kararının uzun sürmesi ya da benzeri tedbirler nedeniyle gerçekleştirilen bireysel başvurularda yaptığı değerlendirmelerin de dikkate alınması gerekmektedir. Anayasa Mahkemesi, B. No: 2014/17196 sayılı başvuruda başvurucunun taşınmazının tapu kaydına konulan ihtiyati haciz şerhinin yaklaşık 10 yıl 3 aydır devam etmesinin somut olayın koşulları gözetildiğinde makul olmadığını ifade etmiş; bu nedenle tedbirin süresi itibarıyla başvurucunun mülkiyet hakkının korunmasına ilişkin devletin pozitif yükümlülüklerinin tam ve etkin bir biçimde yerine getirilmediği sonucuna vararak mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

60. Öte yandan Anayasa Mahkemesi B. No: 2019/42188 sayılı [GK] kararında başvurucunun ortağı ve yöneticisi olduğu şirketlere kayyım atanmasına ilişkin tedbirin temel gerekçesinin FETÖ/PDY'ye üye olma suçuna ilişkin olarak yürütülen soruşturmalar olduğu, soruşturmanın hem çok aktörlü hem de uluslararası boyut içeren karmaşık yapısı gözönünde bulundurulduğunda, tedbir süresinin uzunluğunun tek başına ölçüsüz olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığını değerlendirmiştir ([GK], B. No: 2019/42188, 31/7/2025, § 71).

61. Ortaya konulan ilkeler ışığında somut olay incelendiğinde, öncelikle başvuruya konu hukuk yargılamasının çok aktörlü olduğu, taraf teşkili ve zararın tespiti bakımından farklı boyutları olan karmaşık bir yapısının bulunduğu değerlendirilmiştir. Yapılan yargılamada her bir davalının sorumluluğunun tespitinde yaşanan zorlukların, tarafların yargılama sürecindeki tutumlarının ve yargılamaya katılımları ile taraf teşkilinin sağlanmasındaki güçlüklerin, ihtiyati haczin kapsamı ve uygulandığı mal varlığının tespiti ile bu kapsamda yapılması gereken işlemlerin süreç almasının yargılamanın ilerlemesi bağlamında olumsuz etkilerinin bulunduğu gözlemlenmiştir. Öte yandan tazminat davasıyla bağlantılı olarak başvuruculların da dâhil olduğu pek çok sanık hakkında açılan, yine pek çok suç sebebiyle çok aktörlü olarak yürütülen ve arka plan bilgisinin oldukça karışık olduğu anlaşılan ceza yargılamalarının devam ettiği, verilen mahkûmiyet hükümlerinin bir kısmının da henüz kesinleşmediği görülmektedir (bkz. §§ 7, 17). Tüm bu hususlar dikkate alındığında -somut olay bakımından- ihtiyati haciz süresinin uzunluğunun tek başına ölçüsüz olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Söz konusu ihtiyati haczin sürecin niteliği gereği zorunlu bir müdahale aracı olduğu anlaşılmakta olup yargı makamlarınca sürecin keyfî biçimde uzatıldığı da söylenemez. Öte yandan nihai olarak ihtiyati haczin haksızlığının tespiti hâlinde uğranılan zararın giderimine ilişkin bir tazminat yolunun da hukuk sisteminde var olduğu not edilmelidir.

62. Sonuç olarak ihtiyati haczin kapsamı ve süresi itibarıyla başvuruculara şahsi olarak aşırı bir külfet yüklenmediği, bu sebeple müdahalenin kamu yararı ile başvuruculların mülkiyet hakkının korunması arasında olması gereken adil dengeyi başvurucular aleyhine bozmadığı anlaşılmaktadır. Buna göre ihtiyati haciz kararıyla başvuruculların mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

63. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

2. 2023/103850 Numaralı Bireysel Başvuru Yönünden Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

64. Başvurucu, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

65. Anayasa Mahkemesi, olay ve olguları somut başvuru ile benzer nitelikte olan [2. B.], B. No: 2019/39635, 19/3/2024 kararında uygulanacak anayasal ilkeleri belirlemiştir. Bu çerçevede Anayasa Mahkemesi 12/3/2024 tarihinde yürürlüğe giren 2/3/2024 tarihli ve 7499 sayılı Kanun'la 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Tazminat Komisyonunun Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Kanun'a eklenen 5/A maddesi ve ayrıca anılan Kanun'un geçici 3. maddesinde yapılan değişiklik gereği, 12/3/2024 tarihi itibarıyla Anayasa Mahkemesinde derdest olan, yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı iddiasıyla yapılan başvurulara ilişkin olarak ilk bakışta ulaşılabilir ve ihlal iddialarıyla ilgili başarı şansı sunma ve yeterli giderim sağlama kapasitesi olduğu görülen Tazminat Komisyonuna başvuru yolu tüketilmeden yapılan başvurunun incelenmesinin bireysel başvurunun ikincil niteliği ile bağdaşmayacağı neticesine varmıştır. Somut başvuruda, anılan kararda açıklanan ilkelerden ve ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

66. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik şartları yönünden incelenmeksizin başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

2. 2023/103850 numaralı bireysel başvuru yönünden makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

C. Yargılama giderlerinin başvurucular üzerinde BIRAKILMASINA, 24/12/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.